

KOORDINĀCIJAS VEIDI

Ņemot vērā UAS operāciju daudzveidību, VAS "Latvijas gaisa satiksme" ir izstrādājusi vairāku risinājumus (koordinācijas veidus) bezpilota gaisa kuģu lidojumu īstenošanai starptautiskās lidostas "Liepāja", militārās bāzes "Lielvārde", starptautiskās lidostas "Rīga" apkaimē. Koordinācijas veidi ņem vērā bezpilota gaisa kuģa lidojumu īstenošanas vietu, vēlamā lidojuma maksimālo augstumu, plānotā lidojuma raksturu, kā arī citus parametrus.

Lai noteiktu Jūsu bezpilota gaisa kuģu lidojuma atbilstošāko koordinācijas veidu, lūdzam izmantot VAS "Latvijas gaisa satiksme" (LGS) [tīmekļvietnē](#) pieejamās shēmas, kuras papildina zemāk esoši apraksti. Aktuālā informācija par pieteikšanās termiņiem ir noteikta UAS ģeogrāfisku zonu aprakstos vietnēs www.airspace.lv/drones un e.caa.gov.lv.

Atgādinām, ka UAS ģeogrāfiskās zonas (jeb bezpilota gaisa kuģu lidojumu papildu ierobežojumi) ir saistošas visiem bezpilota gaisa kuģiem, ja vien šo zonu nosacījumos nav noteikta citāda kārtība vai ierobežojumi.

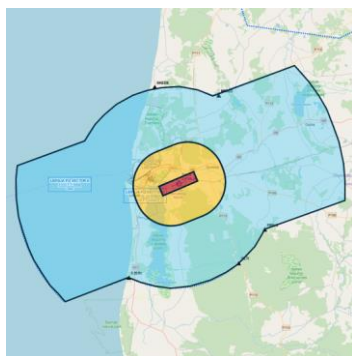
LGS pārziņā esošajās UAS ģeogrāfiskajās zonās, kuras izveidotas, lai nodrošinātu civilās aviācijas lidojumu drošumu, nav paredzēti izņēmumi no piemērojamajām prasībām. Tādēļ **visiem bezpilota gaisa kuģu lidojumiem ir jābūt iepriekš saskaņotiem un koordinētiem**, tostarp lidojumiem, kas tiek veikti ar bezpilota gaisa kuģi, kura pacelšanās masa ir mazāka par 250 gramiem, lidojumiem nelielā augstumā, lidojumiem, kuru ilgums ir tikai dažas sekundes.

UAS operāciju **pieteikšana un saskaņošana** tiek īstenota e.caa.gov.lv portālā.

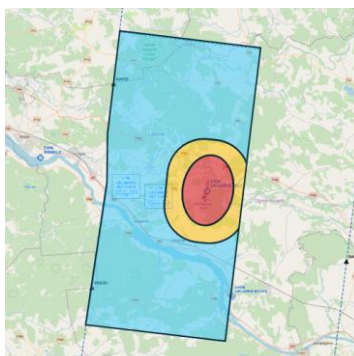
Ņemot vērā, kā bezpilota gaisa kuģa lidojumiem attiecināmie ierobežojumi ir atkarīgi no vairākiem parametriem, ir izveidotas vairākas UAS ģeogrāfiskās zonas, kuru konfigurācija ir shematiski attēlota ilustrācijā zemāk. Pārskatāmības nolūkā UAS ģeogrāfisku zonu nosacījumi šajā tekstā ir saīsināti līdz "segmenta" apzīmējumam. Piemēram, UAS ģeogrāfiskā zona "UAS EVRA RIGA CTR SEGMENT 1 R 0-920m" tiek apzīmēta kā 1.segmenti.

Informācija par spēkā esošām UAS ģeogrāfiskām zonām ir pieejama vietnēs: www.airspace.lv/drones, e.caa.gov.lv, ais.lgs.lv (UAS ģeogrāfisku zonu datu kopa .JSON formātā, kuru var ielādēt bezpilota gaisa kuģī).

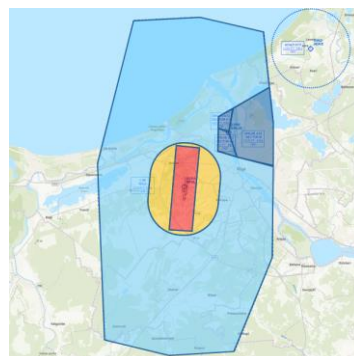
LIEPAJA FIZ SECTOR A

LIELVARDE CTR SECTOR A

RIGA CTR

"Kritiskais sektors"

1. segments (gaisa telpas daļa attālumā līdz 5 kilometriem no skrejceļa)

2. un 3. segments

4., 5. un 6. segmenti

Lokālais ierobežojums 1.segmentā.

"Kritiskais sektors" ir attēlots **informatīvā** nolūkā.

Segmenta augstums ir no zemes vai ūdens virsmas līdz 920 metriem.

2. segments ir augstumā no zemes vai ūdens virsmas līdz 50 metriem

3. segments ir augstumā no 50 metriem līdz 920 metriem

Segmentu augstumi ir no 180 (200) metriem līdz 920 metriem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS A

Piemērošanas telpa: 1., 3., 4., 5., 6. segmenti
Piemērošanas laiks: RIGA CTR - 24/7,
 LIEPAJA FIZ SECTOR A - Liepājas lidojumu informatīvā dienesta darba laikā,
 LIELVARDE CTR – tikai LIELVARDE CTR darba laikā
Darbības kategorija: atvērtā, specifiskā
Maksa: maksas pakalpojums
Koordinācijas tips: klātienē
Pieteikšanās kārtība: UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv portālā
Pieteikšanās termiņš: 3 darba dienas (RIGA CTR),
 7 darba dienas (LIEPAJA FIZ SECTOR A),
 10 darba dienas (LIELVARDE CTR)

Bezpilota gaisa kuģu lidojumi tiek īstenoti saskaņā ar attiecīgās lidostas Torņa gaisa satiksmes vadības dispečera vai gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatora norādēm reāllaikā. Informācijas apriņķis starp gaisa satiksmes vadības dispečeriem vai gaisa satiksmes informatīvā dienesta operatoriem un tālvadības pilotu nodrošina LGS bezpilota gaisa kuģu koordinators. Individuālie bezpilota gaisa kuģu lidojumi tiek īstenoti laika intervālos starp pilotējamās aviācijas lidojumiem.

Provizorisks informācija par laika intervāliem ar vismazāko gaisa satiksmi RIGA CTR kļūst pieejama tikai 1 dienu iepriekš, savukārt informācija par satiksmi LIELVARDE CTR ietvaros tiek precizēta vairākas reizes nedēļas griezumā.

Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

Papildu saskaņošana lidojumiem virs starptautiskās lidostas “Liepāja”, Rīgas starptautiskās lidostas teritorijas vai militāra lidlauka “Lielvārde” tuvumā

Lūdzam ņemt vērā, ka bezpilota gaisa kuģa lidojumiem virs starptautiskās lidostas “Liepāja”, militārās bāzes “Lielvārde” un starptautiskās lidostas “Rīga” teritorijas, kā arī tām pieguļošajām teritorijām ir nepieciešams papildu saskaņojums no attiecīgās lidostas vai lidlauka. Informējam, ka šī papildu saskaņošana var aizņemt no dažām dienām līdz divām nedēļām.

LGS bezpilota gaisa kuģu koordinatora maksas pakalpojumu cenrādis (tikai koordinācijas veids A)

Nosaukums	Cena, EUR
Aeronavigācijas informācijas sniegšana (fiksēta maksa par dienu)	18.15 EUR dienā, t.sk. PVN
LGS speciālista izbraukums (darba dienās no plkst. 08:30 līdz 17:00)	36.30 EUR stundā, t.sk. PVN
LGS speciālista izbraukums (ārpus biroja darba laika, kā arī brīvdienās un svētku dienās)	72.60 EUR stundā, t.sk. PVN
Transporta izdevumi	0.38 EUR/km, t.sk. PVN

Piemēri koordinācijas veida A pakalpojuma cenas aprēķinam

RIGA CTR un LIEPAJA FIZ SECTOR A robežās minimālā summa ir 54.45 EUR t.sk. PVN. Šo summu veido:

18.15 EUR – aeronavigācijas informācijas sniegšana,
 36.30 EUR par 1 stundu – LGS speciālista izbraukums (darba dienās no plkst. 08:30 līdz 17:00).

LIELVARDE CTR SECTOR A robežās minimālā summa ir, sākot ar 180.25 EUR t.sk. PVN. Šo summu veido:

18.15 EUR – aeronavigācijas informācijas sniegšana,
 53.20 EUR – transporta izdevumi no LGS biroja līdz bezpilota gaisa kuģa lidojuma faktiskās

koordinācijas norises vietai un atpakaļ (šajā piemērā: 70 km x 2 x 0.38 EUR),
72.60 EUR – LGS speciālista izbraukums (laiks ceļā turp un atpakaļ) 2 stundas,
36.30 EUR – LGS speciālista izbraukums 1 stunda – maksa par faktisku bezpilota gaisa kuģa lidojuma koordināciju.

KOORDINĀCIJAS VEIDS B

<i>Piemērošanas telpa:</i>	<i>LIEPAJA FIZ SECTOR A 1., 2., 3. segmenti</i>
<i>Piemērošanas laiks:</i>	<i>ārpus Liepājas lidlauka informatīvā dienesta darba laika</i>
<i>Darbības kategorija:</i>	<i>atvērtā, specifiskā</i>
<i>Maksa:</i>	<i>bezmaksas pakalpojums</i>
<i>Koordinācijas tips:</i>	<i>attālināti</i>
<i>Pieteikšanās kārtība:</i>	<i>UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv portālā</i>
<i>Pieteikšanās termiņš:</i>	<i>vismaz 1 darba diena (LIEPAJA FIZ SECTOR A)</i>

Saskaņā ar šo koordinācijas veidu LGS var saskaņot bezpilota gaisa kuģu lidojumus augstumā līdz 120 metriem virs zemes vai ūdens virsmas laika intervālos, kad Liepājas lidojumu informācijas dienests nesniedz pakalpojumus. Liepājas lidojumu informācijas dienesta darba laiks ir mainīgs un atkarīgs no faktiskā gaisa telpas lietotāju pieprasījuma.

*Bezpilota gaisa kuģu lidojumu **plānošanai** var izmantot šādus laika intervālus bezpilota gaisa kuģu lidojumu īstenošanai: darba dienās no plkst. 00.00 līdz 08.55 un no 18.00 līdz 23.59, brīvdienās no plkst. 00.00 līdz 08.55 un no 18.00 līdz 23.59.*

Pastāv iespēja, ka valsts svētku dienās un brīvdienās ziemas sezonā bezpilota gaisa kuģu lidojumi var tikt saskaņoti laika periodam no plkst. 00.00 līdz 23.59.

*Laika intervāli, kad bezpilota gaisa kuģu lidojumi var būt saskaņoti īstenošanai saskaņā ar koordinācijas veida B nosacījumiem **tiekl precizēti pēc pieprasījuma**.*

Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS C

<i>Piemērošanās telpa:</i>	<i>2. segments (lidojumi augstumā līdz 50 metriem virs zemes vai ūdens virsmas)</i>
<i>Piemērošanas laiks:</i>	<i>24/7</i>
<i>Darbības kategorija:</i>	<i>atvērtā, specifiskā</i>
<i>Maksa:</i>	<i>bezmaksas pakalpojums</i>
<i>Koordinācijas tips:</i>	<i>attālināti</i>
<i>Pieteikšanās kārtība:</i>	<i>UAS operācijas vēlamā pieteikt e.caa.gov.lv portālā</i>
<i>Pieteikšanās termiņš:</i>	<i>nav (ieteiktās UAS operācijas tiek saskaņotas automātiski e.caa.gov.lv portālā)</i>

Šis koordinācijas veids nosaka, ka bezpilota gaisa kuģu lidojumi atvērtajā un specifiskajā kategorijā ir atļauti augstumā līdz 50 metriem virs zemes vai ūdens virsmas, ja bezpilota gaisa kuģa darbības telpa atrodas 2. segmentā (t. i., ne tuvāk par 5 kilometriem no sertificēta lidlauka skrejceļa).

Bezpilota gaisa kuģiem, kuru maksimālā pacelšanās masa pārsniedz 2 kilogramus, ir noteiktas papildu prasības (skatīt sadaļu „Prasības bezpilota gaisa kuģiem, kuru maksimālā pacelšanās masa pārsniedz 2 kilogramus”).

Piesakot lidojumu e.caa.gov.lv portālā, tas **tiek saskaņots automātiski 2.segmentā**, ja pieteiktās UAS operācijas augšējā robeža nepārsniedz 50 metrus (ieskaitot) virs zemes vai ūdens virsmas, un ja **ir izpildīti** UAS ģeogrāfiskās zonas **nosacījumi**.

KOORDINĀCIJAS VEIDS C (IZŅĒMUMI)

<i>Piemērošanas telpa:</i>	<i>2. un 3. segments (LIEPAJA FIZ SECTOR A, RIGA CTR)</i>
<i>Piemērošanas laiks:</i>	<i>24/7</i>
<i>Darbības kategorija:</i>	<i>atvērtā, specifiskā</i>
<i>Maksa:</i>	<i>bezmaksas pakalpojums</i>
<i>Koordinācijas tips:</i>	<i>attālināti</i>
<i>Pieteikšanās kārtība:</i>	<i>UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv</i>
<i>Pieteikšanās termiņš:</i>	<i>vismaz 1 darba diena</i>

Koordinācijas veids C ir paredzēts gadījumiem, kad bezpilota gaisa kuģu lidojumi tiek veikti 2. un 3. segmentā (t. i., ne tuvāk par 5 kilometriem no sertificēta lidlauka skrejceļa) vidē ar augstiem mākslīgiem šķēršļiem (piemēram, augstceltnēm) vai mākslīgu šķēršļu tuvumā (piemēram, skurstēņi, sakaru torņi). Šādos gadījumos bezpilota gaisa kuģa lidojumi var būt saskaņoti īstenošanai augstumā līdz 110 metriem virs zemes vai ūdens virsmas.

Ja mākslīgā šķēršļa augstums pārsniedz 105 metrus, bezpilota gaisa kuģa lidojumi tā tuvumā var tikt saskaņoti līdz augstumam, kas par 15 metriem pārsniedz attiecīgā šķēršļa augstumu, ar nosacījumu, ka bezpilota gaisa kuģis lido ne tālāk kā 50 metru attālumā horizontālajā plaknē no šā šķēršļa un šādu lidojumu pieprasa šķēršļa pārvaldnieks.

Koordinācijas veida C (izņēmumi) piemērošana tiek izvērtēta individuāli. Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS D

<i>Piemērošanas telpa:</i>	<i>RIGA CTR 1. segments (izņemot "kritisko sektoru")</i>
<i>Piemērošanas laiks:</i>	<i>24/7</i>
<i>Darbības kategorija:</i>	<i>atvērtā, specifiskā</i>
<i>Maksa:</i>	<i>bezmaksas pakalpojums</i>
<i>Koordinācijas tips:</i>	<i>attālināti</i>
<i>Pieteikšanās kārtība:</i>	<i>lūdzam sazināties ar LGS (bgk@lgs.lv)</i>
<i>Pieteikšanās termiņš:</i>	<i>sākotnēju pieteikumu apstrāde aizņem 5 darba dienas</i>

Koordinācijas veids D ir ilgtermiņa risinājums valsts bezpilota gaisa kuģu un militāro bezpilota gaisa kuģu sistēmu ekspluatantiem, lai īstenotu operatīvu lidojumu saskaņošanu un koordināciju ar Rīgas lidostas Torņa gaisa satiksmes vadības dispečeriem.

LGS aicina valsts institūcijas, kuras veic valsts bezpilota gaisa kuģu vai militāro bezpilota gaisa kuģu lidojumus, kā arī pašvaldības policijas pilnvarotos pārstāvjus sazināties ar LGS, rakstot uz e-pasta adresi bgk@lgs.lv vai lgs@lgs.lv, lai saņemtu papildu informāciju par šo koordinācijas veidu un tā piemērošanas nosacījumiem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS E

<i>Piemērošanas telpa:</i>	<i>RIGA CTR 1. segments (izņemot "kritisko sektoru")</i>
<i>Piemērošanas laiks:</i>	<i>24/7</i>
<i>Darbības kategorija:</i>	<i>atvērtā, specifiskā</i>
<i>Maksa:</i>	<i>bezmaksas pakalpojums</i>
<i>Koordinācijas tips:</i>	<i>attālināti</i>
<i>Pieteikšanās kārtība:</i>	<i>UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv portālā</i>
<i>Pieteikšanās termiņš:</i>	<i>vismaz 1 darba diena</i>

Šī ir īpaša kārtība, kā bezpilota gaisa kuģu lidojumi var būt īstenoti Rīgas starptautiskās lidostas tuvumā, t.i. 1.segmentā ārpus "kritiskā sektora", augstumā līdz 40 metriem virs zemes vai ūdens virsmas. Šī koordinācijas veida piemērošana tiek izvērtēta individuāli. Lūdzam ņemt vērā, ka koordinācijas veidam E ir paredzēti papildu ierobežojumi un nosacījumi, par ko UAS ekspluatants tiks informēts, ja tiks lemts par šīs kārtības piemērošanu. Koordinācijas veids E nevar būt piemērots Rīgas starptautiskās lidostas teritorijā vai tiešā tuvumā (t.i. "kritiskajā sektorā").

Sīkāka informācija par koordinācijas kārtību tiek sniegta individuāli. Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS E (EVGA)

Īpašs risinājums NBS vajadzībām militārajā lidlaukā "Lielvārde".

KOORDINĀCIJAS VEIDS R

Īpašs risinājums UAS operācijām Rīgas starptautiskās lidostas teritorijā un tās apkārtnē, kas paredz sertificētu sakaru līdzekļu izmantošanu saziņai ar Rīgas torņa gaisa satiksmes vadības dispečeriem.

KOORDINĀCIJAS VEIDS S

Piemērošanas telpa: RIGA CTR 1. segments (izņemot "kritisko sektoru"), daļēji 2. segments
Piemērošanas laiks: 24/7
Darbības kategorija: specifiskā
Maksa: bezmaksas pakalpojums
Koordinācijas veids: ilgtermiņa saskaņojums
Pieteikšanās kārtība: UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv portālā
Pieteikšanās termiņš: vismaz 5 darba dienas

Šis ir īpašs risinājums bieži veiktām UAS operācijām RIGA CTR 1. segmentā. To var piemērot regulārām UAS operācijām **specifiskajā** kategorijā, kuras tiek veiktas virs nemainīgām lokācijām atpiskajā gaisa telpā.

Koordinācijas veida S **piemērošana tiek izvērtēta individuāli**. Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

ATSAITĒ ESOŠU BEZPILOTA GAISS KUĢU LIDOJUMU KOORDINĀCIJA

Piemērošanas telpa: LIEPAJA FIZ SECTOR A, LIELVARDE CTR, RIGA CTR
Piemērošanas laiks: 24/7
Darbības kategorija: specifiskā
Maksa: bezmaksas pakalpojums
Koordinācijas tips: attālināti
Pieteikšanās kārtība: UAS operācijas jāpiesaka e.caa.gov.lv portālā
Pieteikšanās termiņš: vismaz 1 darba diena

Šī kārtība paredzētā UAS operācijām "specifiskajā" darbības kategorijā 1.segmentos ar bezpilota gaisa kuģi, kas atrodas atsaitē. Lūdzam ņemt vērā, ka šis koordinācijas veids ir attiecināms tikai uz atsaitē esošu bezpilota gaisa kuģu lidojumiem.

Pieteikumi tiek izvērtēti individuāli. Pēc pieteikuma saņemšanas e.caa.gov.lv portālā, LGS darbinieki sazināsies ar Pieteicēju un informēs par turpmākiem soļiem.

KO DARĪT JA NAV ATRAISTS JŪSU IECEREI PIEMĒROTS KOORDINĀCIJAS VEIDS?

2026.gada 23. aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 248 „Bezpilota gaisa kuģu lidojumu noteikumi” 58. punkts nosaka, ka bezpilota gaisa kuģu lidojumi UAS ģeogrāfiskajās zonās, kas izveidotas civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu drošuma nodrošināšanai, ir

jākoordinē saskaņā ar Valsts aģentūras „Civilās aviācijas aģentūra” (CAA) apstiprinātu koordinācijas procedūru.

Ja neatradāt savai iecerei atbilstošu koordinācijas veidu bezpilota gaisa kuģa lidojumam LIEPAJA FIZ SECTOR A, LIELVARDE CTR SECTOR A vai RIGA CTR robežās, lūdzam sazināties ar LGS, rakstot uz e-pasta adresi **bgk@lgs.lv** un sniedzot detalizētu informāciju par plānotajām aktivitātēm.

Lūdzam ņemt vērā, ka ja tiks lemts par jauna koordinācijas veida izstrādi, tad šis process var aizņemt 30 dienas vai ilgāk.

PRASĪBAS BEZPILOTA GAISA KUĢIEM, KURU MAKSIMĀLĀ PACELŠANAS MASA PĀRSNIEDZ 2 KILOGRAMUS

Šajā sadaļā uzskaitītas prasības bezpilota gaisa kuģiem un sistēmām ir attiecināmas uz operācijām “atvērtajā” kategorijā saskaņā ar koordinācijas veidiem C (t.sk, C izņēmums), D, E, R, S. Šajos gadījumos UAS ir jābūt aprīkotai ar tādiem risinājumiem, kas nodrošina tālvadības pilotam informāciju par bezpilota gaisa kuģa atrašanās vietu, lidojuma augstumu un ātrumu, akumulatoru uzlādes līmeni, vadības un kontroles (C2) savienojumu, globālās navigācijas satelītu sistēmas (GNSS) signāla stiprumu un kvalitāti, automātisku brīdināšanu, ja signāls kļūst pārāk vājš vai nekvalitatīvs, kā arī automātiskām bezatzeices (“fail-safe”) funkcijām vismaz šādiem gadījumiem:

- zaudēts vadības un kontroles (C2) savienojums starp UA un tālvadības ierīci – zaudējot kontroles un vadības (C2) savienojumu starp UA un tālvadības ierīci, ne vēlāk kā pēc 5 sekundēm tiek automātiski aktivizēta bezatzeices (“fail-safe”) sistēmas funkcija, kas veic automātisku nosēšanos drošā vietā atbilstoši iepriekš iestatītajiem nosacījumiem (vienlaikus neļaujot iepriekš ieprogrammētu plānoto automātiskā lidojuma maršruta turpināšanu (ja attiecināms));
- problēmas ar pozicionēšanas sistēmai nepieciešamajiem sensoriem – piemēram, globālās navigācijas satelītu sistēmas (GNSS) signāla traucējumu vai tā pilnīgas pazaudēšanas gadījumā. UA automātiski veic šo sensoru atslēgšanu (vai nodrošina iespēju tos atslēgt manuāli);
- veic lidojuma datu ierakstu, saglabājot informāciju par lidojuma laiku, koordinātām, augstumu un ātrumu;
- konfigurēta tā, lai tāda bezpilota gaisa kuģa lidojuma augstuma samazināšanu būtu iespējams veikt ar ātrumu vismaz 2.5 m/s;
- iespēja ļaut tālvadības pilotam manuāli pārtraukt lidojumu, atslēdzot motoru darbību avārijas situācijā.

Koordinācijas veidi C (izņēmumi), D, E, R, S neparedz UAS operāciju īstenošanu “atvērtajā” kategorijā ar pašbūvētiem bezpilota gaisa kuģiem, ja to masa pārsniedz 2 kilogramus.

BIEŽĀK UZDOTIE JAUTĀJUMI

Atbildes uz biežāk uzdotiem jautājumiem bezpilota gaisa kuģu jomā ir apkopotas skaidrojošajā materiālā [“Biežāk uzdotie jautājumi”](#).

KONTAKTI

e-pasts: bgk@lgs.lv

tālrunis: +371 67300961, +371 67300963, +371 67300964.